

UPOR KAZNJENCEV V CANON CITY KAZNILNICI

UPOR JE BIL ŽE VNAPREJ ZASNOVAN IN V VSEH OZIRIH JAKO DOBRO PRIPRAVLJEN

Kot talce so pridržali bivšega senatorja in tri paznike. — Štirideset paznikov ni moglo zatreti vsta je. — Požar je izbruhnil na vseh koncih in krajih. — Jetnikom se je posrečilo dospeti v orožarna, kjer so se obročili.

CANON CITY, Colo., 3. oktobra. — V tukajšnji jetnišnici je izbruhnila vstaja, ki presega po svoji značilnosti vse vstaje in upore, ki so se završili v zadnjem času po ameriških kaznilnicah.

Prva poročila so javljala, da so jetniki ujeli bivšega senatorja G. E. Colgate, ki se je slučajno mudil v zavodu, ter tri paznike in jih obdržali kot talce. Upor je izbruhnil opoldne, ko so se nahajali jetniki pri obedu.

Vsi so naenkrat vstali ter planili na paznike.

Dasi je bilo navzočih štirideset paznikov, niso mogli ničesar opraviti proti ogromni premoči.

Kmalu nato je izbruhnil na vseh koncih in krajih požar. Pazniki so se šele polagoma zavedli resnosti položaja ter začeli streljati na upornike. Dosti jih je bilo smrtno ranjenih.

Poznejša poročila javljajo, da se je posrečilo upornikom dospeti v orožarno, kjer so se do zob oborožili, da so mogli paznikom uspešno kljubovati.

Na lice mesta so takoj dospeli ognjegasci, dočim je guverner odredil, naj 157. infanterij, polk coloradske narodne straže prihitijo stražnikom na pomoč.

V jetnišnici je bilo vsega skupaj tisoč jetnikov, in kot so javljala zadnja poročila, jih je še vedno šeststo dobro zabarikadiranih, ki se uspešno ustavljajo oblegovalcem.

Kaj je dalo povod upor, se zaenkrat še ne ve.

Nekateri pravijo, da je bila v zavodu hrana jako slaba in da so bili vsi prostori prenatrpani.

Vstaši so obvestili uradnike, da so pripravljene izpustiti bivšega guvernerja in tri paznike, če dobe na razpolago avtomobile, v katerih bi zamogli pobegniti. Oblasti so seveda zahtevo zavrnila.

VELIKE POPLAVE V GEORGIJI

Tropični viharji so povzročili veliko škodo v Georgiji in v South Carolini. — Materijalna škoda ogromna.

ATLANTA, Ga., 3. oktobra. — Z izjemo Auguste, preplavene vsled naraščajoče Savannah reke, so vse občine Georgije in Južne Caroline danes skušale preprečiti škodo, katero je povzročil tropični hurikan, ki se je pojavil po celi teden trajajočem nalivu.

Smrtni seznam vsled hurikana v Georgiji je narasel na tri osebe.

Škoda, povzročena vsled vode, je znašala v državi nekako pol milijona dolarjev, ker ni še znano, kako velika škoda je bila povzročena posameznim pridelkom.

Bombaž, tobak in različne vrste žita so trpele veliko škodo. Tramo- vi so bili potrti na dolge razdalje in železnice so ustavile službo na številnih progah.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

TROCKI NE SME NA HOLANDSKO

Trocki je prosil holandsko vlado, če sme prebivati na Holandskem. — Prošnja mu je bila gladko odbita.

AMSTERDAM, Holandska, 3. okt. — Bivši boljševiški vojni minister Leon Trocki si zamenja prizadeva, da bi prišel iz Turčije v kako evropsko državo. Hotel se je že naseliti v Nemčiji, Angliji in Franciji, toda vse te vlade so zavrnila njegovo prošnjo.

Pravi, da je slaboten in rahlega zdravja ter da mu ne prija podnebje v Turčiji.

Rad bi prišel tudi v stik z nemškimi zdravnikami-specijalisti, ki so ga zdravili tekom njegove bolezni v Rusiji.

Toda vse kaže, da bodo njegova prizadevanja brezuspešna.

Naprosil je tudi holandsko vlado, če bi mu dovolila bivanje na Holandskem, toda prošnja mu je bila odbita.

Holandski zunanji minister je izjavil, da ne more prevzeti nobene odgovornosti za njegovo varnost.

NEW YORK POZDRAVLJA MACDONALDA

V New Yorku bo deležen svečanega sprejema, nakar se bo odpeljal s svojo hčerjo v Washington.

Danes dopoldne dospe v New York na parniku "Berengaria" angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald.

"Berengario" bosta spremlila pristanišče križarki "Memphis" in "Trenton".

S svojo hčerjo Ishbel se bo ministrski predsednik izkrcal na Battery, kjer ga bo pozdravil v imeu predsednik Hooverja državni tajnik Stimson. Navzoča bosta tudi angleški poslanik Sir Esme Howard in newyorški župan Walker.

Nato se bosta odpeljala gosta po Broadwayu pred mestno hišo, kjer bo krog enajste ure svečan sprejem.

V sprejemnem odboru sta tudi znana socijalistična boritelja Norman Thomas in Morris Hillquit.

Proti večeru se bosta MacDonald in njegova hči odpeljala v Washington.

JUGOSLOVANI IN BOLGARI SO SE DOGOVORILI

BEOGRAD, Jugoslavija, 3. okt. — Jugoslovansko-bolgarska konferenca, ki se je štirinajst dni vršila v provizorično uravnavo dolgega obmejne spora med obema deželama, je dosegla uspeh. Večje število regulacij je bilo sestavljenih in postale bodo pravomočne za dobo treh mesecev, tekom katere dobe upata vladi doseči trajen dogovor.

PRINCESINJA DOSTI BOLJŠA

BRAEMER, Škotska, 3. oktobra. — Kraljevska princesinja, vojvodinja iz Fife, ki je bila resno bolna, se sedaj bolje počuti, kot izjavljajo njeni zdravniki. Princesinja, ki je najstarejša sestra kralja Jurija, je preživela precej dobro noč. Udarjanje srca pa je bilo danes bolj zadovoljivo. Kri se ji namreč uliva v želodec in vsled tega obstaja nevarnost, da bi jo zadela srčna kap.

TRIJE MRTVI PRI CUBANSKI ŽELEZNIŠKI NESREČI

HABANA, Cuba, 3. oktobra. — Tri mrtve in dvanajst ranjenih je zahtevala večeraj popoldne večja železniška nesreča, ko se je završila strašno kolizija med nekim osebnim vlakom iz Havane v Santiagu ter nekim tovornim vlakom pri mestu Marti v provinci Camaguey.

Ubiti so bili konduktor potniškega vlaka, strojevodja tovornega vlaka ter neki neidentificirani možki. Poškodovane so odvedli hitro v mesto.

CESARJEV VNOK V KONKURZU

Pri dunajskem deželnem sodišču za civilnopravne zadeve je bil pred dnevi vložen konkurni predlog proti princu Ernestu Windischgraezu, vnuku pokojnega cesarja Franca Jožefa. Princ, ki je po poklicu umetni slikar, je namreč najel vilo v Doeblingu za 600 šillingov a ni hotel plačati najemnine, niti se izseliti iz poslopja. Ker ni dovolil mimo tega nikomur, da bi se vse lil v stanovanje, je bil lastnik vile primoran ovdeti princa sodišču, ki bo zdaj postopalo kakor predpisuje zakon.

KAJ PRAVI ŠERIF GLEDE KRVOPRELITJA

Adkins izjavlja, da je dal vreči med štrajkarje par bomb, ki povzročajo solzenje. — Pravi, da ni izdal povelja za streljanje.

MARION, N. C., 3. oktobra. — Glede usmrtenja treh unijskih delavcev je izjavil šerif Adkins naslednje:

— Zgodaj jutraj sem se odpravil proti Marion Mill, kjer so mi povedali, da je v bližini tovarne kakih šestdeset do sedemdeset štrajkarjev.

— Ko so prišli delavci prihajati na delo, sem prosil stavarke, naj jih pustijo v miru. Rekel sem jim, da imajo pravico stavkati in da me ne briga, kaj da pravijo, da pa nimajo nikake pravice odvrnati drugih ljudi od dela. Rekel sem jim celo, da me nič ne briga, če oni sami delajo ali ne, da ima pa sleherni, ki hoče delati, pravico storiti to.

— Prišli so kričati in me proklinjati. Rekel sem jim, naj se odstranijo, pa me niso ubogali. Nato sem vrnil mednje majhno bombo, koje vsebina povzroča solzavost. Smejali so se mi, kar bomba ni imela učinka. Nato sta skočila proti meni dva moška. Spoznal sem Jonasa, ki je bil pozneje ustreljen. Udaril me je po glavi, nato pa so še trije skočili k meni in me začeli pretepati. Moj pomočnik mi je pomagal, a jaz sem komaj vedel, kaj se dogaja. Nato sem začel glas:

— Pričnimo streljati! — Počili so trije strelji. Nato ne vem, kaj se je zgodilo. Nastalo je splošno streljanje. Neka časa sem se skušal ubraniti napadalcev, kar se mi je slednjič posrečilo. Po mojem mnenju je bilo oddanih kakih sto strelj. Ranjeni in usmrtni so bili unijski člani, razen treh.

Dva ranjenca v Marion, bolnici sta prepričana, da so pomožni šerifi namenoma streljali in dobro merili.

Neki ranjenec je pripovedoval, da je čul, kako je šerif Adkins pozival svoje ljude naj otvorijo ogenj. Vse kaže, da niso bili stavarke nič oboroženi in da niso imeli seboj niti palice. Pri nekem unijskem članu, ki so ga odvedli v bolnico, so našli precej municije. Iz tega se sklepa, da je bila zadeva premišljena in vnaprej zasnovana.

Prejšnji štrajk v napravah je bil končan dne 10. septembra. Unijski voditelji trdijo, da kompanija ni hotela vzeti stotih mož na delo, dočim trdijo podjetniki, da so vzeli vse razen treh.

PADEREWSKI JE BOLJSI

ŽENEVA, Švica, 3. oktobra. — Ignac Paderewski, ki je bil pred kratkim operiran na slepiču, se dosti bolje počuti, vendar pa bo ostal v bolnici še nadaljnjih deset dni. Planist dvomi še vedno, če bo mogel zadostiti svojim obveznostim in prirediti po Ameriki koncerte.

AVSTRALCI NAPADAJO IRCE

MELBOURNE, Avstralija, 3. okt. — Avstralski listi so ostro napadli namen proste irske države, da bo skušala dobiti sedež Canade pri svetovni Lige narodov tekom prihodnjega leta.

Melbournski Argus je rekel, da se hoče prosta irska država vedno povečevati med narodi, a naj sprejme rajše domači nasvet, naj ne šteje svojih piščet predno so se izjavljala.

STRESEMANN NENADNO UMRL

V Berlinu je večeraj zjutraj nenadno umrl nemški zunanji minister dr. Gustav Stresemann. — Zadel ga je kap.

BERLIN, Nemčija, 3. oktobra. — Dr. Gustav Stresemann, nemški zunanji minister ter eden največjih povojnih nemških državnikov, je umrl danes zjutraj 25 minut po peti uri vsled srčne hibe, ki je sledila paraličnemu napadu, katerega je imel večeraj zvečer ob desetih.

Bil je star šele eno in petdeset let, a bil zelo slabega zdravja tekom zadnjih par mesecev. Čeprav ga je paralični udarec ohromil na celi desni strani, so zdravniki vendar upali, da bo še okrevaj. Srčni napad se je pojavil nenadno pred jutranjo zoro ter povzročil njegovo smrt. Mrs. Stresemann in njegova dva sinova sta se mudila ob smrtni postelji očeta.

Že več prejšnjih dni je moral ostati v postelji radi hudega katarja, a večeraj je vendar vstal, da se udeležil državnozbornske debate glade izdajanja industrijskih zavarovalnin. To vprašanje je pretlo s polomom koalicijski vladi, koje glavna opora je bil on.

Zdravniki so mnenja, da je napad ostre debate tekom čezga dneva izpodkopal njegov oslabljeni sistem ter dovedel do paraličnega udara ter pozneje tudi do srčne hibe. Tekom zadnjih par mesecev so imeli njegovi najbolj ljuti boji v zakonodajni za posledico, da se mu je bolezen vedno zopet vrnila.

Čeprav ni bil dr. Stresemann kancler, so ga vendar smatrali vrta hrbišče nemške vlade.

TURŠKA POGODBA PODPISANA

CARIGRAD, Turčija, 3. oktobra. — Trgovinska in paviacijska pogodba med Združenimi državami in Turčijo je bila večeraj podpisana v Angori. Podpis je izvršil poslanik Grew.

Dosedaj se je vršila trgovina med obema narodoma na temelju modus vivendi. To je prva pogodba, katero so podpisale Združene države s Turčijo, odkar je postala republika.

BREEDEN OROPAN NA POTI

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 3. okt. — Henry Breedon, bankir iz New Yorka, ki je dospeval večeraj semkaj s svojo ženo, je bil oropan še predno je dospel v svoj hotel.

Banditi so mu odnesli kreditno pismo za \$10,000, \$500 gotovine ter par majhnih čekov.

Na srečo je imela njegova žena tisoč dolarjev pri sebi.

AKROBAT — ŽRTEV LJUBOSUMNOSTI.

V nemškem cirkusu Gleich, ki gostuje trenutno v Toulonu na Francoskem, se je pred nekaj dnevi odigrala strašna drama. 40-letnemu artistu Jovanoviću, rodnom Čehoslovaku, se je pri neki plezalni produkciji utrgala vrv in mož je z višine 12 m treščil na tla in seveda obležal na mestu mrtve. Ko je po predstavi komisija pregledala plezalno vrv, je ugotovila, da je bila ta na dveh mestih narezana, tako da bi bil pravi čudež, če se ne bi pretrgala na dvoje.

Čigava roka je storila dejanje, niso mogli ugotoviti, domnevajo pa da je postal akrobat žrtev ženske ljubosumnosti in osvete.

MILIČARJI PATRULIRAJO PO MARION

Oblasti bodo skušale do- gnati, kdo je zakrivil krvoprelitje. — Guverner je odredil preiskavo. —

MARION, N. C., 3. oktobra. — Po tukajšnjem mestu so danes patrolirali miličarji z nabiti puškami ter skrbeli, da se ohrani mir, dočim so oblasti preiskovale večerajšnje izgrede, ki so zahtevali življenja treh oseb.

Ko so se šerifovi pomagači spopadli, so bili usmrtni trije člani unije. Štirje so bili težko ranjeni, devet jih je bila pa manj resno poškodovanih. Miličarji so bili poslani semkaj iz Salisbury. Guverner je odredil natančno preiskavo.

Sam je dospeval sodnik Townsend, osebni zastopnik guvernerja Maxa Gardnerja ter se posvetoval s tvornimi uradniki, s šerifom in meščani. Pri uravnavi prejšnje stavke je igral veliko vlogo, in obe stranki sta imeli vanj veliko zaupanje.

Sodnik je rekel, da se v bodočnosti ne bodo završile nobene nadaljne zadrege.

Člani levega krila delavskih voditeljev so poslali večeraj zvečer semkaj Listona Ooka, publicitetnega ravnatelja mednarodne delavske obrambne organizacije in Miss Zofijo Mellwin, ki je bila šele v ponedeljek oproščena kot soudeleženka pri umoru v Gastoniji.

Oak je izjavil: — Umor stavkarjev dokazuje trditve National Textile Workers unije da nista unijonizem in komunizem prav nič prizadet v razrednem boju, ki divja sedaj po celem Jugu. Kjerkoli so delavci bojevitih, jih enostavno postrele, pa če so komunisti ali ne.

Coroner Janes je sinoči odredil preiskavo ter izjavil, da se bo pri cel danes zjutraj inkvest glede teh zadnjih umorov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

SCHOBER NAPOVEDUJE POPOLN MIR

Novi avstrijski kancler je napovedal miroljubne reforme v ustavi v teku par tednov. — Fašisti in socialisti se bodo mirno pobotali.

DUNAJ, Avstrija, 3. oktobra. — Predlogi nove vlade, da se izvede reforme v ustavi bodo predloženi parlamentu v teku dveh tednov in vsled tega obstaja utemeljeno upanje, da bodo sprejeti na miroljubben način da bodo vrnilo deželi dolgo časa pogrešani mir in varnost.

Kancler Schober je sprejel nekoga poročevalca v svojem uradu v zgodovinski hiši na Ballplatzu ter rekel:

— Ustava bo miroljubno izpramunjena. V resnici bo le malo večjih težkoč. Jaz sem prepričan, da bo opozicija na stvaren in miren način ugibala o svojih lastnih predlogih.

Poročevalec je omenil, da je Schober držal svojo besedo da bo potekla zadnja nedelja mirno, ko se je vendar govorilo, da bo vprizorjen "pohod proti Dunaju", da se izvrši revolucionarni puč.

Jaz nisem pričakoval ničesar sličnega — je rekel poročevalcu, ko sta sedla ter pričela kramljati.

COSTA RICA PRISTOPILA K POGODBI

WASHINGTON, D. C., 3. oktobra. — Državni department je objavil večeraj, da je Costa Rica ratificirala svoj pristop k splošnemu dogovoru, s katerim se je odpravilo vojno kot orodje mednarodnih težkoč.

Tri in petdeset vlad tvori sedaj kompaktno potom, originalnega podpisana ali pa potom odobrenja. Od štiri in šestdesetih narodov, ki so bili prvotno povabljeni, naj se pridružijo gibanju, sta ostala le dva, o katerih je treba še čuti, namreč Argentina in Brazilija. Devet drugih narodov je izrazilo svoj namen, da se pridružijo, a niso še dovršili procesov ratifikacij.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	500 \$ 9.30	Lir	100 \$ 5.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$ 11.30
"	2,500 \$ 45.75	"	500 \$ 16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	800 \$ 27.40
"	10,000 \$ 180.00	"	1000 \$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo isplačila v ameriških dolarjih, opazujemo, da smo valed sporazuma s našim svetom v starem kraju v stanu enizati pristojbino za tako isplačila od 5% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za isplačilo večjih zneskov kot goraj navedene, bodite v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popreje s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJEVINO 75c.

SAKSER STATE BANK
33 COETLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Borelay 0990

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

ŽRTVE V MARION, N. C.

Trije štrajkarji mrtvi in nekako dvajset ranjenih, to je zaenkrat izid spopada, ki se je završil v Marion, N. C., med štrajkarji ter pomožnimi serifi.

Kaj je bil vzrok tega novega krveprelitja.

Štrajkarji so bili vsega vzrok, bodo rekli kapitalisti. Pravi vzrok je pa bil, da so sklenili člani United

Textile Workers of America, ki so zaposleni v napravljanju Marion Manufacturing Co., zaštrajkati.

Kaj je dalo povod temu sklepu?

Štrajkali so že prej, toda kompanija se je hotela z njimi nekako pobotati.

Zastopniki delavcev in delodajalcev so sklenili in podpisali pogodbo, toda delodajalec se pogodbe niso držali.

Baš nasprotno, nesramno so jo pričeli kršiti. Iz tega razloga so delavci proglasili nov štrajk.

Ponovilo se je tisto, kar je bilo že prej opaziti v Elisabethtonu.

Kompanije so sklenile s štrajkarji poravnavo ter jih z najraznovrstnejšimi obljubami zvabile nazaj na delo.

Ko so se vrnili, je pa zapela stara pesem. Določbe sklenjene pogodbe so začeli nesramno kršiti, oziroma se za pogodbo v splošnem niti brigali niso.

Dejstvo, da so delavci v Elisabethtonu zopet sklenili zaštrajkati ter izvajati človeku primerne delovne pogoje ter da so iz ozira na samomor novega ravnatelja Kummera sklenili počakati s proglasitvijo štrajka do njegovega pogreba, jasno dokazuje, da gre v tem slučaju za sistematično akcijo veleindustrijalcev, ki se skušajo iz delavcev nesramno norčevati ter jih vleči za nos.

Popuste edinole v slučaju, če se izkaže delavstvo dovolj močno in dovolj edino.

V splošnem pa sklepajo z delavci pogodbe ter jih lomijo z največjo brutalnostjo, še predno so uveljavljene.

Na ta način skušajo uničiti delavsko slogo ter zabiti mednje klin.

Poročila kapitalističnih listov o predvečrajšnjih dogodkih v Marion, so očitno potvorenja in vsebujejo laži.

Iz zanesljivega vira se je pa izvedelo par dejstev.

Nekoga štrajkarja so vklebili v okove, da bi ga odvedli v jetnišnico. Malo kasneje so ga našli ustreljenega.

Pomožni serifi so bili zopet enkrat na delu.

Niti stavkarji niti stavkokazi niso streljali.

Podivjali so zopet enkrat takozvani "pomožni" uradniki, drhal, rekrutirana iz vele mestnega močvirja, ki se vedno zbira v štrajkarskih okrožjih, da opravljata tam svoje krvavo rožodelstvo.

Natančnili poročil zaenkrat še ni.

Jasno je pa, da so poročila kapitalističnih poročevalskih agentur baš tako nezanesljiva in neverjetna kot so izjave delavcem "naklonjenega" gubernerja in fabrikanta O. Max Gardnerja.

Zaenkrat je pribito le sledeče dejstvo: pomožni serifi so brez svarila vrgli par plinskih bomb na stavkarje in ko so bili slednji omamljeni, so začeli streljati nanje.

To se je zgodilo na povelje tvorniškega superintendenta.

To je bil umor, brutalen, strahopeten in zavraten umor.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Pesnik, finančnik in pustolovec.

V Parizu so obsodili "barona" Valentina Richarda Reitha de Ballencourta zaradi sleparij na štiri leta ječe in zdravniški pravijo, da ne bo zapustil živ kaznilnice v Fresnesu. To bi bil žalosten, toda nad vse zaslužni konec najbolj čudne pustolovske kariere, kar jih je rodila naša doba.

Reith je bil sin uglednega pariskega profesorja in po lahki, s katero se je odlikoval v študijah, se je zdelo, da bo postal najmanj kakšen sijajen znanstvenik. Toda s 17. letom je obesil šolo na klin in pobegnil v London, kjer se je začel preživljati z najrazličnejšimi posli. Bil je krošnjar, natakhar sladolehar in podobno. Že tedaj je pokazal ne navadno podjetnost. Vedno iznova si je znal pridobiti kakšnega kapitalista, da je naložil svoj denar v podjetja manjšega obsega, kakor letenje kuhinje, ki jih je ustanavljal pod imeni svojih dobrotnikov. Ta podjetja so druga za drugim propadla, dobrotniki so izgubljali naložene vsote. Reith pa se je znal izmazati vsakokrat z dobičkom. Med njavaj je svoje poklice z večjo lahkoto neko drugi ljudje svoje srajce, ušel je v Ameriko, kjer je nadaljeval s svojimi praktičnimi in postal celo tajnik za šolsko upravo v državi New York. Moral je k vojakom domov in prvo, kar je tam storil, je bila ustanovitev tajne agenture za podpiranje dezertirjev in antimilitaristične propagande. Podpore so šle seveda večinoma v njegov žep. Obsodili so ga na dve leti ječe in se je vrnil v tem času na literarno delo, kot esejist, kot izbraten prevajalec latinskih klasičkov, kot izvrsten pesnik, ki je izdal svojo lastno zbirko pod naslovom "Eamotne sanje". Komaj da se je vrnil v prostost, je na račun neke dedščine začel s finančnimi spekulacijami. Sam si je nadel naslov barona in je začel ustanovljati delniške družbe v tolikšnem številu, da bi samo nastevanje njihovih imen zavzelo več stolpcev našega lista.

Omejiti se hočemo le na majhno število primerov, ki naj pokažejo njegovo presenetljivo vsestransko podjetnost. Ustanavljal je na pr. gledališča, modne trgovine, liste, eskomptne družbe, rudniška in petrolejska podjetja, reklamne agenture, zastavljalnice, konsumne zadruge, zdravniške ambulance, igralnice, družbe za izkoriščanje novih izumov, tovarne, predelovalnice smeti, legijone in legijone družb in družbe vseh vrst, ki so propadle z isto naglico, kakor so se porajale, toda njihovi polomi so množili njegovo bogastvo bolj in uspešneje nego celo njihovo kratko življenje. Njegovi družniki so izgubljali milijone in so romali v ječo, on si je milijone kopičil in ni bilo paragrafa, ki bi mu mogel škodovati. Imel je svojo taktiko, ki se mu je vedno izkazala.

Svojim ustanovitvam ni dajal nikoli svojega imena, temveč jim je v vodstvo stlačil vedno slavnate meže, ki so delali samo to, kar je on hotel in ki so se pokorili za njegove grehe. Najbolj znameniti advekat in pravnik so prihajali k njemu po nasvete, ki je poznal silbo kot paragrafov bolj nego kdorkoli kadarkoli na svetu in ki je užival kot posestnik gradov, palač, vili, velikanskih zemljišč in kot "dobrotnik" največji ugled. Njegovo načelo je bilo, da je treba delati kupčije s ljudim denarjem in s tem načelom je prospeval, dočim so pa-

dale njegove žrtve na levi in desni. Višek svoje kariere pa je dosegel med svetovno vojno. Kot vojaški šofer je prepeljal zlati sklad Francoske banke v Bordeaux in si je znal pridobiti takšne protektorje, da so ga že leta 1915 osvobodili vojaške suknje. Sedaj je ustanovil svoje največje podjetje, "Société des Ateliers Atlas", ki se je bavila s proizvodnjo munice, tovornih vozil, poljedelskih strojev itd.

Do leta 1926 so ga smatrali poleg poznejšega ministra Loucheurja za najbogatejšega moža na Francoskem. Vredil je razkošno življenje in se je tikal z navplivnejšimi ljudmi, s poslanci, senatorji, ministri. Hipona je podjetje propadlo s pasivami 39 milijonov frankov in za njim je šla cela vrsta manjših ustanov. Toda Reith je bil že poskrbel za svoje slavnate restitucije in v tistem času je imel pod roko že drugo, še v večjem stilu zamisljeno in kvarnejšo ustanovo.

Država se je mudila z izplačilom težkih milijonov, ki bi jih morali dobiti vojni oskodovalci v razdejanih provincah severne Francije. Sila je bila velika in tako ni čudno, da so ljudje pograbilili brez pomisleka "ugodno" priliko, ko se je nekoga dne osnovala banka, ki je razglasila, da bo zastopala njihove koristi, če ji odstopijo svoje zahteve po odkodnini "Boni" vojne škode so deževali trumoma v banko, ki si jih je v kratkem nakopila v vrednosti 40 milijonov frankov. Lahkoverne žrtve pa niso prejele niti centima v gotovini, marveč edino obljubo. Samo "zagovornik njihovih pravic", baron Reith, ustanovitelj tega zavoda, je prejel križ Častne legije za svoje zaslužno delo v prid oskodovalcem in je iskal največjo vlogo, ki jo more igrati kakšen človek v komediji človeške družbe. Tedaj pa je udarila pest usode in to komedijo in hipona je stal velikanski med velikani pred ljudmi kot naveden tat in razbojnik.

V poštni urad v Nimesu se je bil izvršil težak vrom, mesec pozneje se je ponovil pod enakimi okoliščinami v Parizu in med obema vromoma je neznatno oropal znani varijettni umetnik Payssiovi luksuzni avto. Policija je vzel stvar v roke in je ukradene vrednostne papirje odkril v — Reithovi blagajni, uropani avto pa v njegovi garaži! Sledila je aretacija, sodna obravnava, obsodba na 17 let ječe za te in za druge zločine, ki so začeli prihajati na dan, v ječi je "baron" zbolel in so ga spravili v bolnišnico, leta 1927 je bil spet na prostem. In takoj je začel z novimi podjetji, ki so ga spravili za novi dve leti v ječo. Ko je to osedel, je izginil. Pred kratkim se je pojavil v Parizu pod napačnim imenom, prejel so ga, ker se je bil bil v tem času nabral nov kup obtožb proti njemu in je romal spet v ječo. Od tu, pravijo, se ni vrne več. To bi bil konec moža, ki je oskodoval svoj narod za stotine milijonov, zakrivil neštete tragedije in užival najvišje časti.

Dva Habsburžana v službi propagande.

Nedavno sta priletela v Bremen španska nadvojvodi Anton in Franc Jožef Habsburški s sportnim letalom "España". Princa letita sirom Evrope in delata propagando za obisk svetovne razstave v Sevilji in Barceloni.

Kako čisto je čisto?

SOBO POMETITE temeljito; čakajte, da se prah uleže. Potem ga obristite. Nato vzemite Premier Duplex, ki ima z motorjem gnano krtačo, ki pometa, dočim zrak izteži ves prah ter ga spravi v neprodušni žakelj. Izpraznite žakelj in čudili se boste koliko smetli lahko potegnite Premier iz vaše lepo čiste sobe!

Za brisanje prahu in pohištva

Spic-Span

Priročen majhen Spic-Span je mali Vacuum Cleaner, napravljen posebno za uporabo pri pohištvi in težkem oblačenju. Uporabljate ga kadarkoli hočete — otrok se ga lahko poslužuje, kajti tehtja samo 4 funte. Na vaš velik cleaner vam ni treba privrati orodja ter ga vlečiti okrog, ko je treba zbrisati prah s pohištva.

Premier Duplex in Spic-Span staneta skupaj le malo več kot Vacuum Cleaner in orodje, in Spic-Spana se lahko poslužujete brez velikega cleanerja vsak čas, na vsakem mestu.

S Premierom čiščenja hiša je čista — mi vam z veseljem dokažemo v vašem lastnem domu!

Premier Duplex	Premier Junior	Premier Spic-Span
de luxe cleaner in domov s težkim preproganom — \$73.50	manjši cleaner in manjši dom s Spic-Span — \$48.50	za čiščenje pohištva in za čiščenje oblačil — \$14.00

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

Dopis.

Farrell, Pa.

Neki slovenski časopis iz Clevelanda, je v začetku meseca septembra priobčil neko poročilo iz Farrell, Pa. V tem poročilu je bilo tudi rečeno, da je slovenski delavski dom pogorel. Kaj je dotični poročevalec mislil z besedo "pogorel"? Naj bi bil pošten in naj bi dal v časopise, ki jih čitamo tukaj, ne pa zakolno napadati, tako da izve mo šle potem ko nam iz drugih naselbin poročajo. Povem, da slovenski dom lepe napredne, dolžan je že \$1800 in skoraj da bo letos plačan. Članstvu našega doma naznanjam, da je tukaj vse postareno. Dom stoji trdno ter ako tudi bi pogorel, ne bi bilo dosti škode, ker imamo zavarovalnico, ki krije za 95% veljave. Vsi ste lahko brez skrbi, ne morete izgubiti pod nobenim pogojem.

Imamo tudi nekaj kukavice, ki bi rade pokladale jajca v tuja gnezda. Teh je malo, ali vendar so. Poročili, ki prihajajo v svet brez podpisov, ne vzemite za resno. Vse uradne stvari, pa naj bodo dobre ali slabe, damo v javnost uradni korporacije s svojimi podpisi, ter jamčimo zanje.

Rojaki po naselbinah, le brez skrbi, dom še stoji, in najhujše smo prestali, to je dolg.

Dne 12. oktobra bomo imeli maskirno zabavo. Pozivljam Vas, da pridete vsi maskirani. Jaz bom gledal za prvo nagrado.

Se priporočamo za obilen poset.

Frank Kramar.

NAZNANILO
ODPRIL SEM OBRT ZA
PLESKANJE IN POPRAVILA
AVTOMOBILOV

in se vam priporočam.
H. DERGANC
Jerome Auto Painting Co.

120-15 — 101st Ave.,
(Jerome Ave.)
RICHMOND HILL, L. Isl., N. Y.

Peter Zgaga

Moji dedeljski doživljaji.

Prijatelj mi je rekel, da bi kaj napisal o koncertu, ki se je vršil v nedeljo v Brooklyn.

Ker sem že tolikrat povedal, da nisem muzikalečen, ne bom kaj prida govoril, kako je Šubelj prepeval.

Dvorana je bila polna, pa sem se že nekako zrinil notri, ker je bilo baš pred prvimi in je vladala suša v žepu in vespotoad.

Par let že niso imeli dragi rojaki prilike, da bi se zabavali z menoj.

Nó, tudi v nedeljo se jim ta prilika ni ponudila. Kajti prišel sem v fraku (že vsaj tako so govorili), in sem užival že vsaj kolikor toliko respektu.

Videl sem dosti starih znancev in znank, seveda mladih. — kajti stare znanke mi niso nekeaj povsod.

Resniel na ljubo moram omeniti, da so se stari znanci precej postarali, stare znanke pa hočejo biti vedno mlajše.

Zelim jim velike sreče in obilo božjega blagoslova.

Petje je prijalo mojemu ušesu in mojemu srcu, godba bi se pa pri prihodnji taki priliki lahko zmanjšala za par bombardov.

Čistega dobila bi bilo več, in človek bi lahko slišal razan "bumpare, bumpare" še kako posteno domačo besedo.

V prejšnjih letih dšili so vodila vrata na levo ali desno iz dvorane od kakoga postnena studenta.

V letih prohibicije se je pa seve vse temeljito izpremenilo.

Po okoli, temnih stopnicah te vodi pot do zadržanega cilja.

Tam spodaj so bile kuharice in tam spodaj je bilo vsega na razpolago.

Kuharice so kuhale za banket. Bilo jih je več, pa jaz sem samo eno videl, ki je bila za tri.

Toda če so bile vse tako močne in postavne kot je bila ona, in če so sedle k večerji predno se je banket začel, so morali iti gostje lačni od mize.

Moje iskreno sožalje! Blagajna v dvorani je bila v dobrih rokah.

Mr. John ki je duša slovenskega doma, je imel neprestano na nji svoje pazno oko.

In upam, da blagajne niso vozili v takšikabu na določeno mesto.

Tri rojakinje so mi rekle, da sem slišal od zadnjega casa, stiri so mi rekle, da sem se zdeli.

Potemtakem sem že vsaj za en funt na dobičku, za kar izrekam pristno zahvalo.

Povsod je vladala hvalevredna tšina.

Le z odra se je glasil Subliev glas, iz ozadja pa glas mladega podfletnega Loskopotočana, ki je prišel nekeje s Zapaaa, oziroma iz Clevelanda s parolu, da je treba vse zdrobiti v prah in pepel.

Videl sem čudovito lepega dakleta, in ko sem vprašal, odkod je, so mi povedali, da je iz Forest City.

Sestal sem se tudi z gospodom, ki je začasnó župnik v newyorški slovenski fari.

Moj rojak je in le malokdaj se v Ameriki pripeti, da bi se dva Idrjčana sestala.

Poiskala sva kolikor mogoče tih koticek na kegljišču, sedla k mizi in začela obujati spomine.

V gornji dvorani so izveneli zadnji glasovi Sublievega petja.

Sledilo je burno ploskanje.

Ljudje so začeli vreti kamorkoli. Tudi na kegljišče jih je par za neslo med njimi korajžnega Loskopotočana.

Videl sem kako naju je iz primerne razdalje motril in slišal sem, ko je precej glasno vprašal svojega newyorškega tovariša: — Kdu sta pa unadva?

Po dobljeni informaciji je oddrjal k provizorični bari ter se vrnil z dvema kozarcema newyorčana.

Pijte gospod fajmošter, — je rekel in postavil kozarec predme. — Pijte, na vaše in moje zdravje! Malo kislo je, pa bo že šlo.

Župnika je pa nagovoril: — Na, Zgaga, kar zvrni ga, saj vem, da si ga potreben.

Zazdelo se mi je, da je napočil trenutek, ko se je treba odpraviti proti domu.

"GLAS NARODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MRTVEC

Sedeč na robu ležišča in podpirajoč si brado z dlanmi je Jules Larippe porogljivo opazoval odvetnika, ko je jemal šop papirjev iz usnjate torbice.

— Čemu bi se tolikanj utrudili, mojster mu je dejal posmehljivo. Vaši papirji in vaši zagovori me ne rešijo pred giljotino! Govoriva o čem drugem, bolj veselem!

Mladi odvetnik je onemel od začudenja; njegov pogled je za trenutek obvisel na čudnem klijentu.

— Nu, prijatelj, nikarite, je zamrmral v zadregi. Poskusiti bi bil.

— Da, poskusiti bi bilo vendarle treba, ga je oni mirno presekla. A zame nima ta zadeva nikakega mikave, ker vem že vnaprej, kakšen bo konec. Nekega lepega jutra bom korakal proti rdečemu stroju in karkoli ukrenete, tega neprijetnega razpleta ne izpremenijo v ničemer.

Povem vam pa, mojster, da vas v nobenem pogledu ne bom krivil smrtne obsodbe, ki ji zanesljivo ne utečem!

— Povem vam, da vas rešim. Vaša zadeva sicer res ni izmed najlažjih, a brezupna še daleč ni. Najprvo je treba prijeti vašega poglavarja, ki je glavni krivec; saj ste mi zmerom zatrjevali, da je ta skrivnostna oseba povzročitelj obeh umorov, katerih vas doleže.

Jules Larippe je skomignil z rameni in iztegnil roko:

— Dajte mi cigareto... Tobak najtežje pogrešam... Nu, saj ni več daleč dan, ko mi ga ne bodo mogli več odreči; takrat bom tudi imel pravico do čaše boljšega!

Pihnil je dim v strop, vstal, napravil nekaj korakov po tleh celice in obstal pred odvetnikom.

— Vaš up vam moram vzeti, mojster, je dejal počasi. Res, če bi na Robertja pritisnili, bi nemara priznal zločin in rešen bi bil jaz in moja dva pajdaša, ki sta pod ključem; ali mojster... njega ne dobe!

— Kako veste? — Tega sem gotov, vam rečem; tam, kjer je zdaj, ga ne odkrijejo. — Tedaj poznate njegovo skrivališče? je vzkliknil odvetnik in vstal.

— A zakaj potem ne govorite? — Kje je? — V blaznici! Noben policist ga ne bo tam iskal.

— A če bi vi izpovedali? — Če bi jaz izpovedal? —

Jules Larippe se je spet spustil na ležišče, trenutke pomislil, potlej pa je skomignil z rameni:

— Ne bi nič pomagalo! Kaj hočete dobiti od nora, ki rjove in se peni in ki ga ni moči brez nevarnosti poklicati iz celice? Vse zamaš nam rečem. Pustimo ga, naj tam pogine!

— Norec! je počasi ponovil zagovornik. Kaj mu je? Menda se vendar ne kesa zaradi zločinov?

Jules Larippe je izpljunil konec cigarete in s e hrupno zagroholal.

— Kesanje, ha, ha! Nu, povedati vam hočem istorijo, saj vas pri vašem zagovoru ne bo motila. Znano vam bo, da bi nas bili pri našem zadnjem podvigu skoro dobili. Stal sem zraven Robertja, ki je bil ravno s strahovitim udarcem z nožem podrl žrtev na tla, ko smo zaslišali živžg. Skočili smo skozi okno in zbežali; za petami nam je bilo kakih deset policajev in ne prestanto so iz njihovih revolverjev sekali rdeči bliski v noč. Eden od nas je dobil kroglo v hrbet in se zgrudil na tla. Pobrli smo ga, ne iz usmiljenja, ampak zato, ker bi nam njegovo morebitno brbljanje utegnilo postati nevarno, in z velikim trudom dospeli do avtomobila, ki nas je čakal. Imeli smo srečo in ušli poslednji toči krogli; uro nato smo bili na varnem v mali predmestni koči, kjer so nas pozneje zajeli.

— Komaj smo bili zaprti vrata za seboj, ko nam je ranjenec izdihnil; polčili smo ga v kot. In začela se je delitev plena. Robert je razdelil denar in dragulje; levji delež je seveda obdržal zase. Jaz sem bil zaradi tega posebno užaljen in sem se prav zavedel, mi je Robert pripeljal strahovit udarec, mi me je podrl na tla. Ta odločilni argument je na mah presekla sleherni ugovor; ne da bi zini besedilo, sem vstal, z rokami oprezno tipaje razbito celjst.

— Robert mi je vrgel izzivalen pogled in spravljal kup bankovcev, ki je ležal pred njim, v žep. Tisti trenutek se je začel iz kota sobe glas: — Robert, na moj delež si pozabil!

— Zdržni! smo se in ledeno nas je izpreletelo. Naši pogledi so se plašno uprli v kot, kjer je ležal mrtvec. Robert je oklevalje stopil proti njemu in dolgo opazoval njegov voščen obraz. Potlej se je vrnil k nam in skomignil z rameni. Hotel se je zasmejati, a grohot mu je zvenel krivo.

— Ali sem neumen!... je zamrmral. Mislim sem že. — Robert, svoj delež hočem, si razumel? —

— To pot nam je bilo preveč. Zatulili smo od groze, se stisnili k steni in šklepetaje z zobmi čakali, prikovani k tlem, kaj se bo zgodilo. Robert je bil bled ko smrt; že se je obrnil, da bi pobegnil, a se je z nadloveskim naporom obvladal. Z nenadno kretnjo je pograbil steklenico ruma, jo dvignil do ust in nagnil za krepak požirek. Nato si je z roko obrisal mokra usta in hrupno viknil:

— "Nič ne bo govoril, da me je bilo strah mrtvaka... Da vidimo!"

— Pograbil je za krepke in se, vlekoč ga po tleh, nameril proti mrtvecu.

— Robert, se je spet začel strahovit glas, ali mi prinašaš moj delež? —

— Razbojnik je zarjul, da nam je šlo skozi mozeg, in se blazen od groze vrgel na truplo. Krepelce je zaživžgalo, padlo in zdrobilo mrtvecu glavo. In potem je začel besno udarjati po njem. Kri je brizgala iz ran in skropila stene, a še vedno, neprestano je iz strašno razmrevarjenega trupla vstajal grozni glas:

— "Svoj delež, Roberty, svoj delež hočem!"

— Roberty ni bil več podoben človeku. Bil je stekla zver, ki se zviija in krivi od blaznega strahu.

— "Evo, taka je ta istorija," je z grohotom sklenil Jules Larippe.

Mladi zagovornik si je otrli znojno čelo.

— To je strašno... strašno! je zamrmral. A ta glas, ta glas... Halucinacija?

Zdajci pa ga je vrglo pokoncu, da se je stolica skoro prevrnila, in nekaj ledenega ga je stisnilo okoli srca: iz temnega kota celice je prihajal glas:

— Roberty, moj delež...

Jules Larippe je bruhnil v smeh. Prijel je odvetnika za laketi in ga rahlo spet posodil na stolicu.

— Ne bojte se! mu je rekel. Pozabil sem vam povedati, da mi je usoda naklonila dar govorniškega trebuha. Na Robertja sem že dolgo imel piko; takrat sem se spomnil računa, ki sem ga imel z njim — to vas ne bi zanimalo — a udarec s pestjo mi je zatemnil ves razum. Poslušal sem se tedaj mrtveca; danes bi rajši imel, da moja osveta ne bi bila tako strašna, ker sem sam njena žrtev. Če Roberty ne bi bil zblazen, bi ga bili pozneje prijeli obenem z nami in moj vrat bi bil varen pred giljotino...

— Roberty, na moj delež si pozabil!

— Zdržni! smo se in ledeno nas je izpreletelo. Naši pogledi so se plašno uprli v kot, kjer je ležal mrtvec. Robert je oklevalje stopil proti njemu in dolgo opazoval njegov voščen obraz. Potlej se je vrnil k nam in skomignil z rameni. Hotel se je zasmejati, a grohot mu je zvenel krivo.

— Ali sem neumen!... je zamrmral. Mislim sem že. — Robert, svoj delež hočem, si razumel? —

— To pot nam je bilo preveč. Zatulili smo od groze, se stisnili k steni in šklepetaje z zobmi čakali, prikovani k tlem, kaj se bo zgodilo. Robert je bil bled ko smrt; že se je obrnil, da bi pobegnil, a se je z nadloveskim naporom obvladal. Z nenadno kretnjo je pograbil steklenico ruma, jo dvignil do ust in nagnil za krepak požirek. Nato si je z roko obrisal mokra usta in hrupno viknil:

— "Nič ne bo govoril, da me je bilo strah mrtvaka... Da vidimo!"

— Pograbil je za krepke in se, vlekoč ga po tleh, nameril proti mrtvecu.

— Robert, se je spet začel strahovit glas, ali mi prinašaš moj delež? —

— Razbojnik je zarjul, da nam je šlo skozi mozeg, in se blazen od groze vrgel na truplo. Krepelce je zaživžgalo, padlo in zdrobilo mrtvecu glavo. In potem je začel besno udarjati po njem. Kri je brizgala iz ran in skropila stene, a še vedno, neprestano je iz strašno razmrevarjenega trupla vstajal grozni glas:

— "Svoj delež, Roberty, svoj delež hočem!"

— Roberty ni bil več podoben človeku. Bil je stekla zver, ki se zviija in krivi od blaznega strahu.

— "Evo, taka je ta istorija," je z grohotom sklenil Jules Larippe.

Mladi zagovornik si je otrli znojno čelo.

— To je strašno... strašno! je zamrmral. A ta glas, ta glas... Halucinacija?

Zdajci pa ga je vrglo pokoncu, da se je stolica skoro prevrnila, in nekaj ledenega ga je stisnilo okoli srca: iz temnega kota celice je prihajal glas:

— Roberty, moj delež...

Jules Larippe je bruhnil v smeh. Prijel je odvetnika za laketi in ga rahlo spet posodil na stolicu.

— Ne bojte se! mu je rekel. Pozabil sem vam povedati, da mi je usoda naklonila dar govorniškega trebuha. Na Robertja sem že dolgo imel piko; takrat sem se spomnil računa, ki sem ga imel z njim — to vas ne bi zanimalo — a udarec s pestjo mi je zatemnil ves razum. Poslušal sem se tedaj mrtveca; danes bi rajši imel, da moja osveta ne bi bila tako strašna, ker sem sam njena žrtev. Če Roberty ne bi bil zblazen, bi ga bili pozneje prijeli obenem z nami in moj vrat bi bil varen pred giljotino...

— Roberty, na moj delež si pozabil!

— Zdržni! smo se in ledeno nas je izpreletelo. Naši pogledi so se plašno uprli v kot, kjer je ležal mrtvec. Robert je oklevalje stopil proti njemu in dolgo opazoval njegov voščen obraz. Potlej se je vrnil k nam in skomignil z rameni. Hotel se je zasmejati, a grohot mu je zvenel krivo.

— Ali sem neumen!... je zamrmral. Mislim sem že. — Robert, svoj delež hočem, si razumel? —

— To pot nam je bilo preveč. Zatulili smo od groze, se stisnili k steni in šklepetaje z zobmi čakali, prikovani k tlem, kaj se bo zgodilo. Robert je bil bled ko smrt; že se je obrnil, da bi pobegnil, a se je z nadloveskim naporom obvladal. Z nenadno kretnjo je pograbil steklenico ruma, jo dvignil do ust in nagnil za krepak požirek. Nato si je z roko obrisal mokra usta in hrupno viknil:

— "Nič ne bo govoril, da me je bilo strah mrtvaka... Da vidimo!"

— Pograbil je za krepke in se, vlekoč ga po tleh, nameril proti mrtvecu.

— Robert, se je spet začel strahovit glas, ali mi prinašaš moj delež? —

— Razbojnik je zarjul, da nam je šlo skozi mozeg, in se blazen od groze vrgel na truplo. Krepelce je zaživžgalo, padlo in zdrobilo mrtvecu glavo. In potem je začel besno udarjati po njem. Kri je brizgala iz ran in skropila stene, a še vedno, neprestano je iz strašno razmrevarjenega trupla vstajal grozni glas:

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

ODRASLI SE ŠOLAJO.

Odkritje in izjava glasovitih dušeslovcev da sposobnost za učenje ne neha z odraslostjo, je silno pospešila poduk za odrasle v Združenih državah. Šole niso več le za mladino. Mnogi celo trdijo, da bi se prizadevanje vzgojiteljev moralo osredotočiti na vzgojo odraslih: bolj kot na ono mladine. Vzgoja mladine je vedno bila glavna svrha šole. Mnogi pa trdijo, da moderna vzgoja ni izpolnila pričakovanj, ker vzgojitelji niso sledili svojim učenecem v odraslo življenje.

Drugi vzrok, zakaj se pojavlja toliko zanimanja za vzgojo odraslih, leži v tem, da vedno več ljudi ima več prostega časa na razpolago kot kdaj prej, in to vsled širše rabe strojev in boljše organizacije dela. Velika produkcijska sila, ki jo cloveštvo danes poseduje, postopoma vodi do skrajšanja delovnih ur. Petdeset teden je bil že uveden za znatno število delavcev.

"Problem prostega časa" je kompiciran vsled pomanjkanja zadovoljstva, ki ga delavec doblja od svojega dela. Stroj mu je v veliki meri odvzel priliko, da bi udeleževal svojo rokodelsko izurjenost. Ker je delavec izgubil svoje starodavno rokodelsko izurjenost, vprašanje industrijskega delavca, njegove potrebe in kulturno zadoščenje, postaja problem, ki je v ozki zvezi z javnim dobrom. Vzgoja odraslih mora biti vzgoja toliko, za delo, kolikor za prosti čas. Ona znači več kot prizadevanje za izboljšanje gospodarskih razmer; znači prizadevanje, da se odkrije pravo razmerje delavca napram mašini, obniti in svetlu.

Za mnogo tisoč ljudi pomenja vzgoje odraslih ponovno priliko v življenju — pridobljeno znanje in izurjenost uporabljajo za spremembo k ugodnejšemu poklicu. V zadnjih letih se opaža znaten napredek na polju industrijske vzgoje. Zgrajene so bile nove strokovne in tehnične srednje šole in nove srednje šole so opremljene z delavnici. Mnogo industrijskih podjetij sodeluje z javnimi šolami v svrhu izvežbanja zaposlenih delavcev.

V večini velikih ameriških mest obstajajo dandanes večerne šole za odrasle, kjer se podučujejo najrazličnejša vrsta predmetov, začnši od mizarstva in čitanja plavil načrtov do tečajev za risanje, elektriko in radio. Poljedelska mehanika, kemija, inženirstvo in nešteto predmetov se podučuje v večernih tehničnih trgovskih šolah in večernih visokih šolah.

26 držav je uvedlo šole za odrasle inozemce, docim 25 držav je ukre-

nilo potrebno za vzgojo tukaj rojenih nepismencev v svrhu, da se nepismenost popolnoma odpravi. Danes imamo 2500 občin, ki imajo javne šolske tečaje za odrasle. V volskem letu 1927—28 je število vpisanih dijakov znašalo v teh tečajih 292.000.

Ljudska univerza. — Pontembno je dejstvo, da knjiga "The Sotry of Philosophy" (Zgodovina filozofije), ki jo je spisal Dr. Will Durant, je ostala za nekaj let ena izmed knjig, ki so imele največjo prodajo. To gotovo pomenja, da se je ameriškega ljudstva polastila želja po večem kot vsakdanjem kruhu. Ljudska univerza (University Extension), dopolna šola (correspondence school) in delavski kolegij, čim dalje bolj povečavajo svoje programe in vključujejo predmete, ki naj poznajo delavca z najboljšim v preteklosti in sedanjosti, tako da razume življenje moderne družbe in probleme, ki jih je treba rešiti.

Prejani govornik države Massachusetts, Walsh, je tako-le opisal ljudsko univerzo v tej državi: — "Kampus (šolsko polje) 3266 milj vseučilišče brez poslopja s stotinami šolskih sob po vseh delih države". Ti tečaji, ki se podučujejo toliko v razredih kolikor potom dopisovanja, vsebujejo zgodovino, psihologijo, literaturo, umetnost, tuje jezike. Tudi potom radla se vršijo posredovanja. Bilo je vpisanih 41 tisoč učencev ljudske univerze ne le iz Massachusettsa, marveč tudi iz drugih držav in celo iz Kanade.

Čez 20.000 ljudi se je vpisalo v extension tečaje kalifornijske univerze, čez 14.000 na Columbijsko Univerzity in 10.000 na Pennsylvania State College.

Število dijakov, ki se uči na univerzah potom dopisovanja, čim dalje bolj raste. Tečaje za učenje doma imamo v 39 državah. University of Wisconsin ima največje število takih dijakov. Tudi mnogo privatnih dopisnih šol ima veliko učencev, neka znana šola te vrste je tekom svojih 50 let obstoja imela skoraj 3.000.000 dijakov. Taista šola je tekom enega samega leta razposlala čez en milijon pismenih nalog.

Radio tudi dokazuje svojo korist kot sredstvo za izobrazbo odraslih. Mnoga vseučilišča uporabljajo radio v svrhu predavanj ne le za prebivalce dotičnega mesta, marveč tudi za one, ki živijo v najbolj oddaljenih in osamljenih krajih. Radio jim dandanes prinaša redno vesti, zabave, navodila in kulturo, kar mnogi brez radia ne bi nikoli dobivali.

VICTOR
Novi slovenski rekordi.

Recite svojemu Victor Prodajalcu, naj vam zaigra zadnje Victor ortofonične rekorde na novi VICTOR-RADIO ELECTROLA Re-15 SLISITE TA ČUDOVITI NOVI REKORD ADRIJA PEVEČEV, NOBEN PRAVI SLOVENSKE DOM NAJ BI NE BIL BREZ NJEGA!

12 inčev — Cena \$1.25
V-73001 ZLATA POROKA, Del 1, 2 Pevski zbor "ADRIA" in Hoyer Trio

DRUGI SLAVNI REKORDI ADRIJA PEVEČEV
10 inčev — 75c

V-23006 Kmet in purgar 81454 OB Trgavi — Cast L.H. vasi

V-23003 Društvo Kastrola, 1, 2 Del 81413 Zeleni Jurji

81520 Vojaški nabor Na Pustni Torek 80526 Naš Macek Ribniška

Če hočete plesati, zahtevajte Victor ortofonične rekorde

V-23013 Kar imam to dam — Polka Vesela dekleta — Valček Hoyer Trio

V-23012 To je nemogoče — Dvokoračen ples Tajna Ljubez — Valček Mednarodni Orkester

V-23011 Pozdrav od doma Zbirka valčkov Slovenski Orkester

V-23002 Terezinka Lepa Jozefa — Valček Hoyer Trio

V-23001 Poskočna Polka Ljubljanski Valček Hoyer Trio

Glejte ime Victor, to je vaša GARANCIJA. Pišite nam za cenik, pošljamo Brezplačno.

Nove Ortofonične

Victor Plošče

VICTOR TALKING MACHINE DIVISION
RADIO-VICTOR CORPORATION OF AMERICA
CAMDEN, NEW JERSEY

VSI GORNJI Victor Records

SEDAJ NAPRODAJ V NAŠIH TREH TRGOVINAH
Poštnim naročilom posvečamo vso pozornost

ODPRTO ZVEČER New York Band Instrument Co.

Two New York Stores
111 East 14th St. 243 West 34th St.
Four Colon Square Bet 7th & 8th Aves

Brooklyn Store
1225 Broadway
Near Grand Ave

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA VICTOR IZDELKOV
IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Ali imate te
Slovenske Rekorde?

REKORDI VICTOR IZDELKA

10 inč — Cena 75c

V-23006 Kmet in purgar O Polnoči na sred vasi Pevci Adria in Daichman Brat

V-23003 Društvo Kastrola Pevci Adria in Daichman Brat

81520 Vojaški Nabor Na Pustni Torek Adria pevci

81454 Ob Trgavi Adria pevci

81413 Zeleni Jurji Studenjska pesem Pevski zbor "Adria" in Hoyer Trio

80526 Naš Macek Ribniška Adria pevci

80333 V Krčmi Empajrii Adria pevci

V-23007 Samo da bo likof Pevski zbor in Hoyer Trio

V-23002 Terezinka Lepa Jozefa — Valček Hoyer Trio

V-23001 Poskočna — Polka Ljubljanski Valček Hoyer Trio

81713 Vipavska Polka Milka moja Hoyer Trio

V-23008 Pot dvojnim orlam — Koračnica Dunaj ostane Dunaj Koračnica Olbrigov Trio na citre

81680 Gorenjski ples Planinski ples Olbrigov Trio na citre

81455 Holzhacker — Koračnica Krajnska Koračnica Olbrigov Trio na citre

NAROČITE NAJMANJ 6 REKORDOV

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street New York City

GROZDJE! GROZDJE! GROZDJE!

Naprodaj več kar PRVE VRSTE bele-ga in črnega grozdja.

Ne zakasnite to priložnost!

BRZOJAVITE ZA CENE!

WALTER PREDOVICH

717 — 24 STREET

SACRAMENTO, CALIFORNIA

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KUPOLA SV. PETRA IZ
GROZDJA

Še ni dolgo, ko smo poročali, da so verniki poslali papežu v dar dve steklenici starega vina iz l. 1870. Nekaj italijanski župnik je tisto leto spravil vinski pridelek v steklenice in ostavil določilo, da se ima pijača poslati v Vatikan tedaj bo ko konec letništva rimskega papeža. Župnikov naslednik se je točno držal oporoke in je poslal vino papežu. Zdaj pa javljajo iz Rima, da je poglavar prejel še originalnejši dar: — 2500 romarjev iz Tivolija je pod vodstvom monsignorja Scaranja poklonilo papežu dovršeno imitacijo kupole sv. Petra — iz grozdja. Grozdje je tehtalo tri kvintale. Papež je bil tega daru tako vesel, da je vernikom dovolil defilirati in poljubljati čevlji svoje noge.

VOJNA Z BACILI

Angleški bakteriolog prof. Leonard Hill je izjavil v nekem svojem predavanju v Lowestoftu, da je našel strupeni bacil, ki se da zelo lahko kultivirati in posušiti. En gram tega posušenega strupa zadostuje za pokončanje celega milijona ljudi. Strup učinkuje, če se vdihava ali pa če pride kot prašek v oko. Hill je tudi izjavil, da je oboroževanje brezpredmetna reč, ker se ne da nič ukreniti proti letalu, ki bi takšen strup raztrosilo nad mestom daleč naokoli vse prebvalce.

Grozdje

RAZPOŠILJA

po nizkih cenah

in osebno nadzoruje nakladanje vsake pošiljave. Kakor kaže bo letos pridelek prvovrstnega grozdja, odvisno je kakšne vrste kdo naroči. Razred A je najboljši, razred B srednji in "unclassified" je pa vse od kraja zmešano. — Za obila naročila se priporoča — M. KRANZ Gowanda, N. Y.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepricani smo, da boste potem
stalni naročnik.

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Vaju dvch ni mogoce primerjati, Katja. Ti si brinetna lepota, — Marlen pa je plačala. Ona bo dobra foilja zate, — je rekel ter se s težavo premagal.

— Ali misliš? — je vprašala, nekoliko potolažena.

— Prav gotovo. In ti si bila v takem strahu, da bo mogoce grda! Bodi vesela, da ni tako.

— No, da, — če bi bila grda, bi mi še dosti manj ugajala. Pa tudi tako mi je skrajno antipatična. Ni bilo lepo od tebe, da si me prisilil zaupno nagovoriti jo.

Harald je zamislil obryl.

— Samoposebi umevno je da tako nagovarjaš mojo sestro.

— Ona je skomignila z ramami.

— Saj vendar ni tvoja sestra!

Te besede Katje so čudno učinkovale nanj. Ne, — Marlena ni bila njegova sestra, — a bila vendar nekaj takega. Vravnal se je iz svojih nemirnih misli, ki so vse obkrožale Marleno.

— Ona mi velja natančno toliko kot da je moja sestra. Jaz sem ti to že ponovno povedal ter te prosim, da respektiraš to.

— Ne, dobro, tega ni mogoce več izpremeniti! Prosim pa te, da ne pravaš te dekle do nepotrebnih pretenzij. To se ne prilaga njemu stališču v tej hiši.

— Ona zavračema v moji hiši natančno isto stališče kot bi ga zavzemala moja rodna sestra, če bi jo imel. Na tem ne smeš izpreminjati ničesar. Jaz sem obljubil to njenemu umirajočemu očetu ter bom držal svojo besedo pod vsakimi okoliščinami.

Katja je odklonjevalno dvignila roki.

— Ne, da, — radi mene! Sedaj pa me pusti v miru za pol ure. Imam glavobol. Ali so to moje sobe?

Nato jo je odvedel skozi sobe, namenjene zanj, ki so bile skrbno in udobno opremljene. To je bilo gotovo delo Marlene. Opozoril je Katjo na cvetke.

Katja je le površno prikimala.

— Zelo čedno! Kot pa sem rekla, sem zelo utrujena ter potrebujem počitka. Pošljij mi noter Dallah.

Harald pa je potegnil Katjo k sebi ter rekel:

— Pusti, da te pozdravim v svoji očetovski hiši! Moji stariši so živeli tukaj v harmoničnem in srečnem zakonu. Stremiva za njih vzgledom. Bog naj da, da bi se v tej hiši boljše spoznala kot doseda? Mora postati boljše — je rekel s čudno nemirno usiljivostjo.

Katja je na skrivnem zadržala.

— Kaj pa hočeš? Najin zakon je vendar popolnoma srečen, čeprav se sempatam nekoliko spreva. To se pripeti povsod.

Harald je izpustil roki ter moral spoznati, da ni Katja niti slutila, kaj mu manjka v tem zakonu. Očividno je bila zadovoljna z njim, vsaj v tem trenutku.

— Torej odpodij se, Katja, — je rekel udano ter odšel ven, da priklje Dallah, ki je bila medtem nastanjena v majhni sobi poleg svoje gospodinje. Smehljajočega obraza mu je prišla nasproti, nakar jo je pustil vstopiti k svoji ženi.

Nato pa je poiskal svojo sobo.

Ko je bil sam, je stal nekaj časa nepremično sredi nje ter zaprl svoje oči. V duhu je videl pred seboj postavbo Marlene, kako mu je stopila nasproti na pragu očetove hiše.

Kaj je takrat navallilo nanj v tem trenutku?

Napravil je odklonjevalno kretnjo ter se ozrl naokrog z velikimi očmi po dobro znanem mu prostoru.

Bil je doma, — doma! Slehrni predmet ga je opominjal tukaj na to, vsaka travkasta bilka na vrtu. Tudi duh po brezah, ki je vel skozi celo hišo, mu je istotako klical pozdrav.

Najbolj globoko pa mu je pretresel dušo domači pozdrav Marlene. Misli je zopet nanjo. Srečanje z njo ga je pretreslo prav do korenin duše. Še nikdar poprej ni nikdar navallilo nanj s tako silo kot Marlen na pragu njegove hiše, ko jo je videl stati v vsej svoji deviški krasi. Zdelo se mu je, kot da se je vrnil domov po dolgi blodnji in da mora spoznati, da je bilo vse, kar je doživel zunaj brez vsakega bistva. Sedaj je občutil tudi naenkrat, da je njegov zakon veliko breme.

Dosedaj je občutil to je kot zmotu. Sedaj pa je vedel, da je uničil svoje lastno življenje vsled zveze z žensko, katere ni ljubil in ki mu je morala ostati vedno tuja, ker je bilo povsem nesorodna po duhu.

Mogoce je najti še vedno ljubezen, o kateri pojejo pesniki!

Stisnil je skupaj zobe: Kako povsem drugače bi se oblikoval njegov povratek domov, če bi prišel sam, — prost vseh vez!

Prikel je dihati globoko in težko.

Pa kaj za to? Bil je mož Katje iz svoje proste volje ter mora sedaj nositi posledice svoje izbire. On se ni smel še nadalje dajati mislim. Lepa deklica s svojimi zlatimi lasmi ter prelestnimi očmi ni smela biti zanj nikdar ničesar več kot sestra Marlen — sestra Marlen.

Kako je bilo je mogoce, da se je ta neznatno stvarica tako izpremenila. Sestra Marlen, — sestra Marlen!

Čutil je težki udarec usode, a vedel, da bo moral od te ure naprej nositi mučno zmotu vse svoje življenje in da ne sme noben človek slutiti ničesar o tem. Ni vrjel, da se bo ideal njegovih težkih let izpremenil v resnico, kajti že davno je zavrgel vse ideale. Sedaj pa mu je stopil nasproti na pragu lastne, očetove hiše — isti ideal.

*

Stopil je k oknu ter zrl na vrt, ki je ležal tam v vsej majski krasi. Skozi vrt pa je zapazil korakati Marlen s elastično hojo ter mičnim obnašanjem.

Marlen je pozabila v pavilonu daljnogled ter ga je ravno odšla iskat, da bi se ne pokvaril. Sedaj pa se je vračala priti hiši.

Oči Haraldja so se naravnost vsesale v mično postavbo in ko je izginila v hišo, je odšel hitro ven. Videl je Marlen ravno izginiti v starovnanjsko izbo ter ji sledil tjakaj.

Stala je, osvetljena od solnca, sredi velike ter udobno opremljene sobe. Obrnila se je hitro proti njemu in videl je, kako ji je šinila kri v glavo. Tudi njemu je pričelo srce hitreje utripati, a pomiril se je ter stopil k njej.

— Sedaj pa si morava vendar enkrat reči, dober dan, Marlen. Moje ženo moraš oprostiti za pol ure, ker se mora najprvo nekoliko odpočiti.

Marlen se je pomirila ter se mu lepo zasmejala.

— To si človek lahko misli, po tako dolgem potovanju.

— Kako ti gre, Marlen?

— Dobro se mi godi vedno v tvoji hiši in posebno danes, ko si se vrnil domov!

Prijel jo je za roko.

— Ali te veseli to?

Smehljaje je prikimala ter pogumno vzdržala njegov pogled.

— Neskončno me veseli, da si zopet tukaj! Nekoliko bolj suh si postal v obraz, a drugače izgledaš zdrav in močan. V zadnjem času me je bilo naravnost strah zate.

Njegove oči so blestele in potegnil jo je poleg sebe na stol.

(Dalje prihodnjik.)

Mazdaznan ali nova vera.

Ali poznate to čudno besedo? Silno dvomimo. Toda — treba bi bilo, da bi jo poznali. Tudi imena Hanish ne poznate? Potemtakem niti ne slutite, da živi v naših dneh novi Mesija in da oznanja vera bodočega človeštva, ki se imenuje mazdaznan.

Zares, tudi pisec teh vrstic je bil med ignoranti te vrste. Minule dni pa se je vršil v Pragi kongres tega vsevlečnega gibanja in med češko čredo je bil prisel sam Mesija, dr. Otoman Zar Adhuit Hanish. Tako je pisec teh vrstic izvedel iz kritike časopisa "Pritomnost" za nimovitost, ki jo namerava razodeti zvedavemu čitatelju: kako postaneš popolno telesno in duševno in se že na tem svetu zveličaš. Stotlji so ljudje gledali v Mesijo Hanisha. Praznoverje je neumrjoče, človeška omejenost gre skozi vse kulturne oblike. Mundus vult decipi — svet hoče, da ga varajo. Zda ti, zdaj oni. Morda ne bo odveč, če se čitatelj seznani z enim izmed takih variljcev.

V neki praški dvorani. Tu se vrše za časa kongresa tri zborovanja na dan. Plačuje se sorazmerno visoka vstopnina. Mojster Hanish, Mesija mazdaznana, mršav, živahen stavec s sugestivnim bleskom v očeh, se pripelje v krasnem luksuznem avtomobilu, ki je njegova last. Mnogi verniki ga spoštljivo pozdravljajo s predpisano kretnjo rok. Pri hoji se mu pozna, da se začneja starati, čeprav je njegov sistem, čudna zmes homeopatije in z vseh vetrov nanešenih verskih nazorov, naperjen tudi zoper starost. Verniku, ki se ravna po naukih in navodilih mazdaznana, se obeta 400 let življenja brez starosti. Toda Mesija, ki drugim prerokuje dolgo mladost, ne zna pomagati samemu sebi. Na temenu se mu dela pleša. Tudi zoper plešo se bori mazdaznan, češ, da prihaja "od lahkomiselnega življenja". Nu i Mesija i znaten del njegovih vernikov so bolj ali manj brezlasli. Vzlic temu se tem ljudem ne omaja njihova "nova vera".

V procelju dvorane je na podljo obilen dekor iz vrtnarskih dreves. Čisto v ozadiju je neke vrste altar s skrivnostnimi simboli. Hanish je oblečen v kričavo rdečo duhovniško obleko po vzorcu perzijskih magov. Na prsih mu visi zlata verižica s križem, v čigar središču je solnce. Tudi njegova praška maga — dr. Souček in soproga — sta v belih obrednih oblačilih. Mojster pozdravi trikrat s "Freudigkeit" in vsi navzoči dvignejo obe roki nad glavo in ponove za njim simboličen pozdrav. Nato zane godba igrati enolno melodijo, ki se kakor ruske pesmi yeno-mer ponavlja. Potem mojster intonira "tralala, tralala" in jame delati z rokami različne proste vaje. Vsi zborovalci ga posnemajo: pojo in iztežajo roke zda do glave, zda preko nje, potem na hrbet; nena- doma se začno škčipati za prsi in dotični del močno tresti.

Človek, ki bi vstopil v dvorano in ne bi vedel, da so tu zbrani pristaši mazdaznana, bi mislil, da je bil zašel na zborovanje blaznežev. In vendar so med temi tresočimi se verniki mnogi inteligentni ljudje z akademsko naobrazbo in razni bogataši, čijih limuzine čakajo zunaj na cesti.

To petje in telovadba traja kakih pet minut. Nato veli mojster: "Eini!" in ves zbor globoko vdihne, da potem na povelje "Aus" na vso moč izdihne. To se ponavlja menda petkrat. Potem vsi trikrat prisegajo na formulo "Alles ist gut" in godba začne igrati lepo, rafinirano zvenečo uspavanko. V tem nastroju povzame mojster besede.

"Uspavanka nas je pomirila. Vsi potrebujemo miru. Ta naš "tralala" ima namen, da povzroči vibraci-

jo, ki ne stresa samo prsnega koša marveč tudi pljučno tkano. Zlasti pa se tako ojačuje žleza pankreas. Ta žleza je najvažnejša, ker prenaša na želodec jetra in črevesa potence in elemente. Želodec nikdar ne zbolí, tudi jetra in črevesa ne. Če bi bil želodec res bolan, ne bi mogel jesti. To, kar se imenuje bolezen želodca, jeter ali čreves, je samo znak, da ne doteka iz pankreasa dovolj elementov in potence. Žleza pankreasa naredi iz sprejete hrane 12 biokemičnih soli, 7 vrst izpuhtevajočega olja in 3 kisline. Če nedostaja ena izmed teh snovi, tedaj pomeni to motnjo. V tem primeru je najboljšje, da nič ne ješ in in da piješ mnogo destilirane vode. Pa telovaditi je treba. Tako kot telovadimo pri našem tralala. Zlasti ta-le vaja je važna (mojster sega z rokami za tili). Treba pa je seči z dlanmi ne samo na pleča, marveč tja k sedmemu hrbtnemu sklepu. Da, sedmi hrbtni sklepi sklep je zelo važno mesto. Prosim, poizkusite to! (Vsi zborovalci iztežajo roke in iščejo sedmi sklep.)

Če ste slabe volje ali vas boli srce, napravite nekajkrat to vajo. Takoj občutite, da vam odleže prsno. Polno zdravje pa ni vse. Ko ga dosežemo, se je treba notranje razvijati. Gibanje mazdaznan vodi vsakogar k polnemu razvoju. Mi nikomur ne prigovarjamo in nikogar ne pridobivamo. Kdor se hoče ugonobiti, naj se. Oni se nam zda posmehujejo, počasi pa bodo vsi pripadali za nami.

Nekdo mora razvijati v sebi, kar mu manjka, drugemu pa je to prirojeno. Na pr. oni gospod tam-le (Hanish pokaze med publiko) ima prirojene take vloge, da bo imel jutri že nov načrt, če bo danes vse izgubil. Tisti-le gospod se bavi z učiteljevanjem, lahko pa bi grabil v Argentini milijone. G. Z. ondi-le bi moral biti že zdavnaj v Braziliji. Nu, zdaj pa še enkrat: tralala." (Petje, godba, vaje.)

To je izvleček iz govora apostola mazdaznana. Pa nikar ne mislite, da so med njegovimi gorečim slušatelji samo navadni ljudje. Rekrutirajo se po veliki večini iz tako zvane boljše družbe. Neumrjive vaje s petjem, ki se izvajajo tri ali štirikrat med zborovanjem, delajo vsi silno navdušeno. Tudi stari Hanish se krepko drži in se vs teden desetkrat na dan toče v sedmi hrtnični člen.

Citatej je v odlomku Hanishvega govora opazil, da apostofira nekatere ljudi z imeni in jim pripo-roča, da se izselijo v Argentino, Braziljo. Njegovi verniki ne vedo, zakaj je Hanish tako vnet oznanje-

SLOVENKA

pridna in poštena, vajena vsakega dela, stara 40 let z 5 let stárim otrokom. Išče službo pri slovenski družini. Oglasite se na:

"SLUŽKINJA".

c/o Glas Naroda, 216 W. 18. Street, New York, N. Y.

(2x 4&5)

KJE SE NAHAJA MATEVŽ DRENOVAC, podomače Frické, nekje iz Gorenjske. Pred nedavno sva bila skupaj v Larri, W. Va. Rojake prosim, da ga opozore na ta oglas, ker on nezna čitati. — John Mohar, 14th N. W., Barberton, Ohio.

(2x3&4)

KJE SE NAHAJA JOSEPH ŠTEMBALJ, podomače Štembalov iz Iga pri Ljubljani. Pred 14. leti se je nahajal v New Jersey. Poročati mu imam zelo važno zadevo. Prosim čitatej, ki vedo za njegov naslov, da mi javijo; če pa sam čita, ga prosim, da se mi zglaši. — Valentin Rozman, Snyder Ave., R. D. 3, Barberton, O.

(3x 2,3,4)

Priporočamo nakup delnice
Jugoslavenska Banka, D. D.

(Dinarska izdaja) — Zadnja plačana dividenda 8%

Te delnice smatramo za dobičkanosno naložitev.

OKROŽNICE IN CENE POŠLJEMO NA ZAHTEVO

POŠILJAMO DENAR POTOM KABELA

ALI POŠTE V VSE DELE JUGOSLAVIJE

ZIMMERMANN & FORSHAY

Ustanovljeno 1872

170 BROADWAY

NEW YORK, N. Y.

Velik
STENSKI
ZEMLJEVID
CELEGA SVETA

sestojč iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, sezname držav, mest, rek, gora itd.

CENA

\$1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Grozdje! Mošt!

CENJENI ROJAK,

ako hočeš imeti kaj boljšega, ga
letos vsaj za poskušnjo pri meni
vzemi.

Frank Oblak

Phone: Hiland 0454J

7205 Butler Street

PITTSBURGH, PA.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDENKretanje Parnikov
Shipping News

5. oktobra: Republic, Cherbourg, Bremen, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Conte, Hannaniano, Napoli, Genova.
9. oktobra: Mexique, Havre, Berengaria, Cherbourg, Bremen, Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam.
10. oktobra: Rochambeau, Havre.
11. oktobra: Olympic, Cherbourg, Penland, Cherbourg, Antwerpen, Karlsruhe, Bremen, Roma, Napoli, Genova.
12. oktobra: France, Havre, Lützow, Bremen, New York, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg, Bremen.
15. oktobra: Saturnia, Test.
16. oktobra: Mauretania, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen.

17. oktobra: Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen.
18. oktobra: Ile de France, Havre, Homeric, Cherbourg.
19. oktobra: Belgica, Cherbourg, Antwerpen, Deutschland, Cherbourg, Hamburg, Verdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam.
20. oktobra: Minnekabada, Cherbourg, Conte Grande, Napoli, Genova.
23. oktobra: Aquitania, Cherbourg, Dresden, Cherbourg, Bremen, Resolute, Cherbourg, Hamburg.
24. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen.
25. oktobra: Majestic, Cherbourg, Arabie, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova.
26. avgusta: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen, America, Cherbourg, Bremen.
30. oktobra: Berengaria, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen.
31. oktobra: Reliance, Cherbourg, Hamburg, Muenchen, Cherbourg, Bremen.

UMOR MED ČITANJEM KRI-MINALNEGA ROMANA

V Eberswaldu blizu Berlina se je odigral umor v zelo nenavadnih okoliščinah. 60-letna vdova Marija Ellebrandova je prodajala cigare. Kadar ni imela kupecv, si je preganjala čas s čitanjem detektivskih povesti. Nekega jutra so jo našli sosedje mrtvo, vse njune prihranke pa izropane.

Istočasno s njenim truplom, je našla komisija na mizi odprt kriminalen roman. Knjiga je pripovedovala o doživljajih zločincev. Dobe-sedno: "Tih, zdaj prihajajo..." Na tem mestu pripoveduje istorija, kako se stvar razplete dalje in zaključuje: "Se tisti dan so našli njeno truplo. A nihče ni vedel povedati, kako se je izvršil zločin in kdo je bil storilec."

Očividno je bila starka baš na tem mestu, ko je vstopil neznan zločinec in izvršil svoje delo. Zabol-del je Ellebrandovo na več mestih z nožem, da je umrla brez krika.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot z odstopanjem na ogromnih earrnikih: MEXIQUE 9. oktobra. (11 A. M.)

FRANCE 11. okt.; 22. novembra (6 P. M.) (10 P. M.)

ILE DE FRANCE 18. okt.; 8. nov. (7 P. M.) (10 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vseko je v posebnih kabini z vseno modernimi udobnostmi. — Plačila in slavn-francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Viruše, te katerokoli pooblaščenega agenta.

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potu-
je v stari kraj in
nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljaji in drugih stvarih. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno je prvovrstne bro-parnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda prekrbeli si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoce priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošleco osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesc pred namernanim odpotovanjem in on, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ
STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljens-ške postavbe, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilecem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, moje ameriških državljan, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelecev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE
BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK